

Profil zysku i ryzyka OFE

Profil zysku i ryzyka OFE w zestawieniu z innymi formami oszczędzania prezentuje się bardzo korzystnie. OFE pomnażają kapitał efektywniej od konkurencyjnych polskich funduszy inwestycyjnych jednocześnie oferując ryzyko zmienności niższe niż fundusze akcyjne i mieszane zrównoważone – wynika z raportu Analiz Online.

Środki zgromadzone w Otwartych Funduszach Emerytalnych stanowią istotną część oszczędności, które służyć mają celom emerytalnym ponad 15 milionów Polaków. Z tego powodu efektywność zarządzania OFE, a także ryzyko związane z tego typu inwestycją są niezwykle istotnym tematem, który należy analizować na różnych płaszczyznach. Warto dodać, że fundusze emerytalne stanowią obecnie jedną z najtańszych form oszczędzania. W zestawieniu z relatywnie drogimi funduszami akcyjnymi, do których to ich portfele są obecnie najbardziej zbliżone, daje to im możliwość budowania znaczącej przewagi pod względem efektywności inwestycyjnej.

Wyniki OFE poddano analizie, zarówno w ujęciu nominalnym, jak i wykorzystując mechanizm wewnętrznej stopy zwrotu. Zestawiono je ze stopami zwrotu notowanymi przez te fundusze inwestycyjne, których polityki w analizowanym okresie były najbardziej podobne do strategii OFE. Rozwiązania II-filarowe w porównaniu z nimi prezentują się dość atrakcyjnie (tabela poniżej), na co korzystny wpływ ma wiele czynników.

Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR)

	Cały okres funkcjonowania OFE	Do reformy OFE z 2014 r.	Po reformie OFE z 2014 r.
Otwarte Fundusze Emerytalne	5,79%	6,82%	3,75%
Fundusze akcji polskich uniwersalne	3,57%	5,89%	-0,43%
Fundusze mieszane polskie stabilnego wzrostu	3,33%	4,58%	0,54%
Fundusze mieszane polskie zrównoważone	2,98%	4,13%	1,09%
Fundusze dłużne polskie uniwersalne długoterminowe	5,02%	6,07%	2,40%
Fundusze dłużne polskie uniwersalne	3,74%	4,71%	0,06%

Dane na 28.02.2019 r.

Źródło: Analizy Online

Przedstawienie samych wyników nie wyczerpuje jednak tematu efektywności zarządzania OFE. Tę należy oceniać także przez pryzmat ponoszonego ryzyka. Jedną z najczęściej wykorzystywanych w tym celu miar jest odchylenie standardowe. Z analizy wynika, że OFE w obecnej formie charakteryzują się niższym ryzykiem zmienności niż fundusze akcyjne i mieszane zrównoważone, jednak wyższym niż fundusze mieszane stabilnego wzrostu i dłużne uniwersalne. Warto również zapoznać się z miarami ryzyka specyficznego alfa i beta. Wskaźniki te trudno interpretować w izolacji, dlatego i w tym przypadku zdecydowano się na zestawienie OFE z funduszami mieszanymi stabilnego wzrostu oraz akcji polskich uniwersalnymi. OFE na ich tle również prezentują się dość korzystnie. Na ogół przy niższym poziomie zmienności dostarczyły wyższych stóp zwrotu.

Jak wiadomo, liczby to jednak nie wszystko. Bardzo istotnymi obszarami oceny OFE są także kwestie portfelowe. Wśród nich nie sposób pominąć płynność, dywersyfikację oraz historyczne zaangażowanie w problematyczne spółki. Chociaż czynniki te są stosunkowo trudno kwantyfikowalne, to ich ocena może zaważyć na końcowych wnioskach dotyczących efektywności zarządzania OFE. Wszystkie bowiem mogą w istotnym stopniu wpływać na wyniki funduszu oraz bezpieczeństwo ulokowanych w nim środków. W raporcie „Profil zysku i ryzyka OFE na tle innych form oszczędzania” Analiz Online zawarto wnioski płynące z długiej historii OFE, z których najważniejszy jest ten, że pod względem strukturalnym ich portfele zawsze spełniały wysokie standardy. Dzięki temu uczestnicy nie byli wystawiani na nadmierne ryzyko, wpływało to też korzystnie na samą efektywność zarządzania.

W szerszym aspekcie bezpieczeństwa środków warto pochylić się także nad akcjonariatami instytucji zarządzających Otwartymi Funduszami Emerytalnymi. Co do zasady stabilny i silny kapitałowo właściciel to niewątpliwie atut. Tego OFE odmówić nie można. Odmówić nie można im również istotnej roli dla krajowego rynku kapitałowego. Otwarte Fundusze Emerytalne od momentu powstania w 1999 r. stanowiły jeden z filarów GPW, dostarczając jej regularnych napływów kapitału, a przez to napędzając gospodarkę. Sytuacja ta zmieniła się wskutek reformy z 2014 r., jednak wciąż OFE kontrolują akcjonariaty wielu krajowych spółek i stabilizują rodzimy rynek kapitałowy.

– *W przededniu transformacji OFE warto przyjrzeć się osiąganym przez nie wynikom inwestycyjnym, towarzyszącym im poziomowi ryzyka oraz roli, jaką odegrały na polskim rynku kapitałowym. Niezależna ekspertyza pokazuje, że fundusze emerytalne spełniają swoją rolę – efektywnego i bezpiecznego pomnażania oszczędności pracujących Polaków. Warto zatem w debacie publicznej towarzyszącej obecnym zmianom odnosić się do faktów, a nie do opinii powstałych przy deformie OFE z 2014 roku* – komentuje Małgorzata Rusewicz, prezes IGTE.

Pełny raport „Profil zysku i ryzyka OFE na tle innych form oszczędzania” Analiz Online dostępny jest tutaj:

<https://bit.ly/2KGN3uW>

Więcej informacji:

Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych
Filip Pietkiewicz-Bednarek
dyrektor ds. komunikacji
tel. 22 629 09 27
email: f.pietkiewicz@igte.pl